

Forsl. t. L. om Statstilskud til Kommunerne.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I det sidste Aaar er, som det fra alle Sider erkendes, Kommunernes økonomiske Stilling bleven i høj Grad vanskeliggjort ved de stærkt stigende Udgifter, der særlig i Købstæderne og Landkommunerne have medført en betydelig Forøgelse af Skattebyrden, medens det i Kjøbenhavn, hvor den lovbestemte Begrænsning af Indkomstskatten har forhindret en Forøgelse af den enkelte Skattebyrdes Byrde, ofte har været sig vanskeligt at afholde Udgifter, som i og for sig maatte anses for ønskelige. Selv om der i de sidste Aar er indtraadt nogen Standsning i Udgifternes stærke Stigning, maa det derfor dog anses for paatrængende at lette Kommunernes vanskelige økonomiske Stilling og sætte dem i Stand til at udføre nødvendige eller dog ønskelige Arbejder og Foranstaltninger uden altfor stærkt at bebyrde de kommunale Skattebyrde.

I ganske særlig Grad har den disse paalagte Forøgelse af Skattebyrden været følelig i Landdistrikterne, baade fordi disses Befolkning til dels har været omtrent stabil i Sammenligning med den stærke Tilvækst i Byerne, — der ganske vist i flere Retninger har forøget disses Byrder i betydelig Grad, men dog ogsaa samtidig forøget Antallet af Skattebyrde, — og fordi der i Byerne har været en større Forøgelse i den almindelige Velstand, saa at ogsaa en stor Del af Skattebyrderne har kunnet taale en større Skattebyrde uden forøget Tryk. Medens saaledes

Formue- og Lejligheds-skatten i Købstæderne fra 1889 til 1899 er vokset fra 3,311 til 5,486 Mill. Kr. eller med 65,7 pCt., er samtidig Antallet af Skattebyrde vokset med 33,6 pCt. og den anslaaede Indkomst med 40,4 pCt. I Landdistrikterne har noget lignende vel ogsaa delvis været Tilfældet, saa at den betydelige Forøgelse, der ogsaa her har fundet Sted i Formue- og Lejligheds-skatten, som — bortset fra Handelspladserne — er steget fra ca. 3 Mill. Kr. i Gennemsnit for 1880—89 til over 5,3 Mill. Kr. i 1899, ingenlunde betegner en tilsvarende Stigning i Byrden for den enkelte Skattebyrde. Men samtidig har det været nødvendigt at forøge Hartkornskatterne til Amt og Sogn med ca. 1¼ Mill. Kr. eller over 10 pCt., og dette er enstydigt med en tilsvarende Stigning i den enkelte Hartkornsbefidderes Skattebyrde, nemlig med over 3 Kr. pr. Td. Hartkorn.

Følgende Tal ville tilstrækkelig angive Udviklingen i saa Henseende. Medens Hartkornskatterne til Amt og Sognekommune (i Penge, Naturalier og Naturalarbejde omfat til Penge) i Gennemsnit for Jemaaret 1885—89 endog vare lidt mindre end for Jemaaret 1880—84, nemlig ca. 11,727,000 Kr. imod 11,808,000 Kr., og de særlig i 1889 kun vare 74,000 Kr. større end i 1881, saa at de maa siges at have holdt sig meget konstante i det hele Aaar, ere de derefter voksede saaledes:

	til Amt	til Sognekommune	tilsammen	paa Formue og Lejlighed lignedes:
1890	4,659,855 Kr.	7,225,791 Kr.	11,885,646 Kr.	3,543,046 Kr.
1891	4,826,618 —	7,548,426 —	12,375,044 —	3,817,279 —
1992	4,888,717 —	8,241,526 —	13,130,243 —	4,272,506 —
1893	5,014,937 —	8,539,831 —	13,554,768 —	4,498,552 —
1894	5,139,315 —	8,423,604 —	13,562,919 —	4,551,092 —
1895	5,033,910 —	8,073,061 —	13,106,971 —	4,861,589 —
1896	5,010,404 —	8,040,128 —	13,050,532 —	4,974,980 —
1897	5,150,747 —	7,953,280 —	13,104,027 —	5,114,581 —
1898	5,199,069 —	7,775,721 —	12,974,790 —	5,370,144 —

Tages nu endvidere i Betragtning, at de trykkede Forhold, hvorunder det danske Landbrug i de sidste Aartier har virket, og Landbrugsejendommernes deraf følgende Nedgang i Værdi i Handel og Wandel snarest har gjort Hartkornet endog mindre skikket til at bære de samme Byrder som før, synes

der at være af Opfordring for Staten til at gribe ind for at lette Hartkornets kommunale Byrder.

Den første og naturlige Maade, hvorpaa dette bør ske, er da at inddrage forskellige Skatteobjekter, som hidtil ikke ere blevene ramte af den kommunale Beskatning,